

konstatacije predlozi i zaključci 5. SABORA DRVOPRERAĐIVAČA Srbije

U hotelu OMORIKA na Tari od 10. do 12. maja 2009. godine održan je 5. SABOR DRVOPRERAĐIVAČA Srbije. Organizator ovog skupa, kao i prethodna četiri, bilo je izdavačko preduzeće EKO press *Blagojević*, osnivač i izdavač časopisa *DRVOtehnika*, a suorganizatori su bili Agencija za drvo i Privredna komora Srbije.

U dva radna dana realizovan je planirani program rada. Prvog dana se govorilo o značaju i efektivnosti mera Vlade RS na drvoprerađivački sektor, a drugog dana se u plenarnoj raspravi govorilo o šumarstvu, preradi drveta i proizvodnji nameštaja u svetlu evropskih integracija i standarda.

Imenovana je i komisika sa zadatkom da na osnovu diskusije i zaključaka ovog skupa formuliše stavove, preporuke i zaključke 5. SABORA DRVOPRERAĐIVAČA Srbije i da ih dostavi odgovarajućim institucijama, ministarstvima i Vladi Republike Srbije.

- Konstatujemo da je stanje šumarstva po novoj nomenklaturi šuma izvršenoj 2007. godine, dosta bolje nego iz nomenklature šuma iz 1979. godine, a to uz adekvatnije otvaranje šuma pruža mogućnost snabdevanja tržišta drvoprerade kvalitetnijom sirovinom.
- Potrebno je završiti sertifikaciju šuma, ali i preduzeća za preradu drveta, jer se istinska verifikacija sertifikacije šuma može ostvariti samo ukoliko drvoprerađivači pristupe procesu sertifikacije tehnološkog procesa prerađivanja drveta što će stvoriti uslove za normalan pristup međunarodnom tržištu.
- Potrebno je početi sa dugoročnom stimulacijom pošumljavanja velikih površina u privatnom vlasništvu koje se mogu pošumiti, tako što će država stimulisati pošumljavanje dodelom besplatnog sadnog materijala, finansiranjem pošumljavanja i oslobađanjem od poreza na 30 godina.
- Potrebno je poboljšati otvorenost šuma i povećati proizvodnju drvnih sortimenata.
- Potrebno je šumarstvo osloboditi obaveze izdvajanja za odvodnjavanje, jer time nisu opterećena šumarska preduzeća ni u državama u okruženju, a pri tome se mora imati u vidu značaj šumarstva za vodoprivredu, privredu, ekologiju i druge opšte korisne funkcije šuma.
- Takse za posećeno drvo u iznosu od 3% od vrednosti fakturisane realizacije, koje izdvajaju javna preduzeća za gazdovanje šumama, neophodno je da se obavezno vraćaju privrednim subjektima u šumarstvu radi ulaganja

u dalji razvoj ovog sektora (po ugledu na praksu zemalja u okruženju).

- Takse za isticanje firmi, koje su javni prihodi lokalnih samouprava, treba da se preispitaju i da ne budu u istoj visini kao takse za isticanje firmi drugih privrednih subjekata, nego znatno niže.
- Da se preko Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, kao i Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja i Ministarstva NIP-a, obezbede bolji uslovi privređivanja u šumarstvu, kao i da se podrži uvođenje naknade 0,05% ukupnog prihoda za unapređenje šuma za sva pravna lica koja posluju u Srbiji, što je predloženo novim Zakonom o šumama, a tako je definisano i u zemljama okruženja.
- Da se, u cilju poboljšanja tehnološkog razvoja drvoprerađivačkih i drugih preduzeća, ukinu carine na opremu koja se ne proizvodi u zemlji i izjednače domaći i strani investitori.
- Da se ukinu carine na sirovine i repromaterijal koji se ne proizvode ili nedovoljno proizvode u zemlji.
- Posebno stimulisati privredna društva, drvoprerađivačka preduzeća koja ostvaruju neto devizni efekat u spoljnotrgovinskoj razmeni, preko povoljnih kredita i davanjem statusa pretežnog izvoznika za ova preduzeća i to minimalno 51% izvoza umesto dosadašnjih 70%, radi bržeg povraćaja PDV-a.
- Sabor drvoprerađivača podržava predlog koji je Agencija za drvo, početkom ove godine, uputila Vladi RS da se ugradnja i zamena fasadne stolarije uvrsti u paket mera Vlade RS za ublažavanje negativnih efekata ekonomske krize. To bi trebalo da bude dugoročan zadatak, a zamenom nedovoljno kvalitetnih prozora na stambenim objektima moglo bi se uštediti oko 6% od ukupne potrošnje energije na nacionalnom nivou.
- Treba što pre razmotriti mogućnost da se euro uvede kao sredstvo plaćanja, kako bi se izbegao uticaj uvozničkog lobija na kurs.
- Potrebno je preko nadležnih institucija obezbediti ambijent ravnopravne konkurencije svih učesnika u drvoprerađivačkom sektoru, tako što će se područja *sive ekonomije* značajnije smanjivati pre svega realnim i efikasnijim angažovanjem stručnih inspekcijских organa.
- Nauku i obrazovanje staviti u službu privrede preko praktične primene znanja i veština stečenih tokom školovanja.
- Uskladiti standarde, tehničke propise i preko CoC sertifikata proizvoda od drveta obezbediti bolji položaj drvoprerađivačkim firmama na svetskom tržištu.
- Potrebno je na što adekvatniji način forsirati i stimulisati izvoz proizvoda od drveta sa višim stepenom prerade u cilju boljeg korišćenja sirovina.
- Ažurirati rad sudskih organa i države u cilju poboljšanja likvidnosti.
- Izvršiti smanjenje i transformaciju državnog aparata, tako da država bude efikasan servis privrede i građana, u cilju povećanja konkurentnosti i smanjenja opterećenja privrede.
- Cene sirovina i politiku prodaje u ovom sektoru, pre svega, u javnim preduzećima za gazdovanje šumama, uskladiti međusobno, ali i sa okruženjem, uvažavajući sve specifičnosti domaćeg tržišta.
- Konstatujemo da su dosadašnji uslovi poslovanja i uticaj finansijske krize doveli do toga da je niz privrednih društava iz oblasti prerade drveta zaustavilo proizvodnju, a velika većina ozbiljno smanjila proizvodnju i broj radnika, pa je u tom pravcu neophodna adekvatna i pravovremena intervencija države.
- Sabor konstatuje da je uticaj finansijske krize doveo do toga da se, već od polovine 2008. godine, počelo osećati smanjenje proizvodnje i spoljnotrgovinske razmene u oblasti prerade drveta i proizvodnje nameštaja i da se krizi ne nazire kraj. Zato drvoprerađivači i proizvođači nameštaja očekuju konkretne mere, podršku i više razumevanja od strane državnih organa i javnih preduzeća šumarstva. Drvna industrija ima potencijale i uz adekvatne sistemske mere, kooperaciju, dobru razvojnu strategiju baziranu na znanju, istraživanju, inovacijama i dizajnu, kao i uz primenu evropskih standarda i sertifikaciju proizvoda, obezbediće razvoj i izvoznu orijentaciju.
- Sabor konstatuje da je kriza, očigledno, za polovinu umanjila posetu ovom skupu privrednika koji ima cilj i pretenziju da postane tradicionalan. Broj učesnika jeste značajan indikator, ali nije presudan za sadržaj i kvalitet rada ovakvog vida okupljanja na kome je, uz realizaciju planiranog programa rada, vođen veći broj poslovnih razgovora.
- Učesnici SABORA konstatuju da predstavnici vlasti nisu u skladu sa svojim najavama, dogovorom i očekivanjima učesnika SABORA dali adekvatan značaj ovom stručnom i za privredu važnom skupu. Ovakvo ponašanje kreatora privredne politike i privrednog ambijenta u Srbiji naišlo je na brojne kritike učesnika SABORA i ocenu da je drvoprerađivački sektor na ovaj način potcenjen u smislu njegovog značaja za ukupnu privredu Republike Srbije.

KOMISIJA ZA DONOŠENJE ZAKLJUČAKA

Dipl.ing. Petar Bajić, *ESTIA* Zemun
Mr Dragojlo Blagojević, *DRVOtehnika* Beograd
Mr Jeca Ilić, *Vojvodinašume* Petrovaradin
Dipl.ing. Rašo Milić, *Privredna komora Srbije*
Dipl.ing. Tihomir Murić, *JP Srbijašume* Beograd
Dipl.ing. Rajko Sredanović, *Agencija za drvo*